

AMERIKA MAGYAR SZENTRŐL KAPTA A NEVÉT

Kószabósza vagyok, a világjáró, időutazó kissárkány. Köszöntök minden régi és új Napsugár-olvasót. A nagyobbak nyugtassák meg a kicsiket: nem fújok tüzet, nem ártok a légynek sem. Havonta egyszer elrabollak, de csak azért, hogy együtt kószáljunk be a világot, a történelmet, mindenütt az értéket, az igazságot keresve elfelejtett titkokat fejtsünk meg, elszakadt szálakat bogozzunk össze.

Új sorozatomban magyarok nyomát keresem a nagyvilágban.

Nyafogós királykisasszonyok kíméljenek, csak az jöjjön, gyermek vagy felnőtt, akinek helyén az esze, a szíve, aki éber, bátor és kíváncsi. Manapság nyomozók kutatják bűnözők nyomát. Hajdan vadászok, harcosok olvastak a nyomokból, akár a könyvből. A régi magyarok fürkészeknek hívták e felderítőket, az indiánok nyomkeresőknek. A nyom üzenet. Tanuljunk meg olvasni belőle. Keressük, kövessük az igazak nyomát, míg el nem törli teljesen az idő. Nem találsz az utad? Járj őseid nyomdokain!

Tudjátok, kiről nevezték el Amerikát?

Második felfedezőjéről, Amerigo Vespucciról. Miért nem az elsőről, Kolumbuszról?

Azért, mert Kolumbusz Kristóf, nem tudta, hogy új földrészen jár, és nem is ma-

gán a kontinensen, hanem a part menti szigeteken, az Antillákon kötött ki. 1492-ben így gondolkodott: ha a Föld kelek, nyugat felé hajózva is el kell jutnia a mesés kincsek földjére, Indiába. Remélte, hogy ez az út rövidebb, mint az eddig ismert. Amikor végre szárazföldet talált, azt hitte, Indiában kötött ki. E tévedés miatt hívjuk máig Amerika őslakóit indiánoknak, de e tévedés az oka annak is, hogy nem maga az új földrész, csupán egyik országa, Kolumbia viseli Kolumbusz nevét.

Amerigo Vespucci 1504-ig spanyol és portugál hajókkal négyszer is járt Dél-Amerika partjain. Ő volt az, aki csillagászati számítások alapján rájött, hogy ez nem India, hanem az európaiak számára eddig ismeretlen földrész, az Új Világ. Ez a tudományos felfedezése, és színes, izgalmas útleírásai ismertté tették nevét egész Európában. Nem csoda hát, hogy 1507-ben az új világtérkép szerkesztői róla nevezték el a frissen felfedezett kontinenst. A latin szöveget, amelyben a német térképész, Martin Waldseemüller megindokolja a névadást, ma is Amerika „keresztlevelének” tekintik. Az ezer példányban kiadott térképből egyetlen példány maradt fenn. Ezt 2003-ban tízmillió dollárért vette meg Amerika. A Kongresszusi Könyvtárban őrzik.

Hogy lett a férfinévből női? – kérdezték joggal. A mi nyelvünkben nincsenek nevek, hiszen a dolgoknak, jelenségeknek a valóságban sincs nemük. De a legtöbb

Milyen „kincsek” csalogatták az európai kereskedőket Indiába?

Az 1507-es világtérkép. A zöld folt az új világrész: Amerika

Soroljátok fel
a többi földrész
nevét is.

nyelvben a főnevek ne-
mekre oszlanak, és a
földrészek, országok ha-
gyományosan nőnemű-
ek: Európa, Afrika, Ázsia.
Ezért lett Amerigóból
Amerika, Kolumbuszból
Kolumbia.

Tehát Amerika Ame-
rigo Vespucciról kapta a
nevét.

De honnan kapta a ne-
vét Amerigo Vespucci?

Az olasz utazó, felfede-
ző és térképész az itáliai
Firenzében született. Ke-
resztneve, *Amerigo* a latin
Emericus olasz változata.
Ez pedig magyarul nem
más, mint *Imre*. Az ola-
szok többsége még ma is
buzgó katolikus, hát még
a múltban! Minden szülő
ismert szent nevét adta
gyermekének, hogy védel-
mezője legyen életútján.
A mi korán elhunyt Szent
Imre hercegünk, Szent István
király és Boldog Gizella fia
igen népszerű volt az
akkori katolikus világban:
ő volt az ifjúság védőszentje,
az ártatlanság, a lelki
nagyság jelképe. Sok olasz
szülő választotta gyermeke
védőszentjéül. Ezt onnan
tudjuk, hogy az Amerigo név
igen közkedvelt volt akkoriban.
Így hívták Vespucci nagy-
apját és azt a főnemest is,
aki 1391-ben Firenze közelében
kápolnát építtetett.

A kápolna oltárképe fontos
számunkra, ugyanis a szárnyasoltáron
megjelenő minden szent
valamelyik családtag

Szent Imre herceg a firenzei
kápolna oltárképén

védőszentje. A közép-
pontban Szűz Mária áll
karján a kis Jézussal.
Előtte térdel a kápolnát
építtető kegyúr, Amerigo
Zati. Balról, Mária szíve
és Szent Fia oldalán szá-
munkra oly ismerős fér-
fiú: kezében fehér liliom,
alatta írás: *Amerigo
D'Ungheria* (Magyaror-
szági Imre).

Tehát a mi Szent Im-
rénk Amerigo Vespucci
révén Amerika névadója
és egyben védőszentje.
Amerika névnapja no-
vember 5-én, Szent Imre
napján van.

Tudják ezt az ameri-
kaiak? Tudjuk mi, ma-
gyarok? Minden ameri-
kai témájú útikönyvnek,
földrajzi kiadvány-
nak ezzel kellene kezdődnie,
de senki sem említi, sőt
nem is hallott róla.

Ha keresed a nyomát,
kiderül, hogy 1931-től
maig egyháztörténeti
kiadványok egész sora
közölte már: magyar
herceg Amerika névadója.
Nehogy elfogultsággal
vádoljanak, csak az idegen
tudósok nevét sorolom:
Claude Klarkowsky
csikágói lengyel pap,
Newman C. Eberhardt
kaliforniai egyháztörté-
nész, John Noll érsek,
Dr. Howard V. Harper
amerikai történész.

A bizonyítékok alapján
ezt a nyomozást sikeresen
lezárhatjuk. Írjátok be
nyomkereső naplótokba,
büszkén hirdessétek, és
okosan bizonyítsátok:
Amerika magyar szent-
ről, Imre hercegről kapta
a nevét.

Zsigmond Emese

Kószabósza áprilisi, májusi, júniusi megfejtéseit honlapunkon találjátok meg: www.napsugar.ro. Nyertesek: Boros Boglárka, Arad; Kálmán Boglárka, Marosvásárely; Gécz Erzsébet Zsuzsa, Székelyudvarhely; Demeter István, Székelyszáldobos; a nagyváradi Szacsavay Imre Iskola III. J osztálya; a gyimesközéplak-bükkhavasi III.; a lövétei IV. A osztálya. Valamennyien tavalyi osztályuk szerint szerepelnek.

